

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 22Csp/5/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5617206038
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Mochnáčová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2017:5617206038.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš, sudkyňou JUDr. Martinou Mochnáčovou, v právnej veci žalobcu: Consumer Finance Holding, a.s., so sídlom Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO: 35 923 130, zastúpený spoločnosťou Advokátska kancelária Gallo s.r.o., so sídlom Jilemnického 30, 036 01 Martin, IČO: 36 715 352, proti žalovanej: D. W., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom R. XXX, XXX XX R., v spore o zaplatenie sumy 649,83 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 369,31 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne od 30. 10. 2014 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku sa žaloba zamieta.

III. Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 13,66%.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenu okresnému súdu dňa 15. 08. 2017 sa žalobca domáhal proti žalovanej zaplatenia sumy 649,83 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,05% ročne od 30. 10. 2014 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania. Uviedol, že so žalovanou uzatvoril dňa 08. 04. 2013 Zmluvu o pôžičke č. 6143019, na základe ktorej poskytol žalovanej finančné prostriedky vo výške 800,- eur. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli Všeobecné obchodné podmienky. Žalovaná uzavrela zmluvu ako fyzická osoba - podnikateľka s IČO: 45 950 652. Podľa uvedenej zmluvy mala žalovaná splatiť pôžičku v pravidelných 36-tich mesačných splátkach po 33,13 eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 1.192,68 eur. Do dnešného dňa žalovaná uhradila z uvedenej sumy 430,69 eur. Vzhľadom na to, že žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, žalobca dňa 27. 08. 2014 listom - Predžalobná upomienka vyzval žalovanú k okamžitej úhrade všetkých dlžných splátok a upozornil ju na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Keďže k úhrade dlžných splátok ani v dodatočne poskytnutej lehote nedošlo, žalobca dňa 19. 10. 2014 úver zosplatnil, o čom bola žalovaná informovaná listom zo dňa 29. 10. 2014. Do dnešného dňa žalovaná dlžné splátky neuhradila. Celkový dlh žalovanej ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 649,83 eur. Žalobca si v spore uplatnil aj zákonné úroky z omeškania odo dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, nepožadoval však zaplatenie zmluvnej pokuty. K žalobe bola pripojená Žiadosť a zmluva o poskytnutie pôžičky č. 6143019, Predžalobná upomienka zo dňa 27. 08. 2014 vrátane doručky o doručení danej listiny žalovanej, Oznamenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 29. 10. 2014 a Prehľad splátok a úhrad na meno klienta Janka Zubajová č. 6143019.

2. Žalovaná sa k podanej žalobe písomne nevyjadřila.

3. Okresný súd vykonal dokazovanie v zmysle ustanovení Civilného sporového poriadku, pričom zistil skutkový stav nasledovne.

4. Dňa 08. 04. 2013 došlo medzi stranami sporu k uzavretiu Zmluvy o pôžičke, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej sumu 800,- eur, ktorú mala táto splatiť v 36-tich mesačných splátkach po 33,13 eur, pričom celková čiastka na úhradu predstavovala 1.192,68 eur. Celkové náklady spotrebiteľa dosiahli 392,68 eur, termín konečnej splatnosti bol určený na apríl 2016, sadzba poistenia predstavovala 0%, mesačná výška poistenia 0,- eur, splátka s poistením dosiahla 33,13 eur, výška RPMN bola 32% a priemerná hodnota RPMN predstavovala 47,29%.

5. Z obsahu Predžalobnej upomienky zo dňa 27. 08. 2014 je zrejmé, že k uvedenému dňu evidoval žalobca k zmluve č. 6143019 uzavretej dňa 08. 04. 2013 nedoplatok na splátkach v celkovej výške 106,01 eur, ktorá mala byť uhradená bezodkladne na dotknutý účet. Upomienka zároveň obsahovala upozornenie, že ak do 05. 10. 2014 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci jún 2014, bude žalobca oprávnený úver zosplatiť. Uvedená listina bola žalovanej doručená dňa 12. 09. 2014.

6. Z obsahu Oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 29. 10. 2014 je zrejmé, že dlh z úverovej zmluvy č. 6143019 sa stal splatným v celom rozsahu, pričom výška dlžnej sumy k danému dňu predstavovala 663,43 eur, z toho istina 649,83 eur.

7. Z obsahu Prehľadu splátok a úhrad na meno klienta D. W. č. 6143019 sú zrejmé úhrady dlhu zo strany žalovanej v celkovej sume 430,69 eur.

8. Po právnej stránke posúdil okresný súd vzťah sporových strán založený zmluvou zo dňa 08. 04. 2013 ako vzťah zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, keďže žalobca konal pri uzatváraní zmluvy v rámci predmetu svojho podnikania, keď žalovanej poskytol pôžičku a spotrebiteľka, teda žalovaná, nekonala v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Na uvedenú zmluvu bolo nevyhnutné aplikovať ustanovenie § 9 uvedeného zákona, a to v znení účinnom ku dňu 08. 04. 2013. V zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ daného predpisu bol povinnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere údaj o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, príp. poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účel jeho splatenia.

9. Z obsahu predloženej zmluvy je zrejmé, že táto vymedzila výšku pôžičky, výšku splátok, ako aj sadzby ročnej percentuálnej miery nákladov. Výška splátky pôžičky predstavovala 33,13 eur, avšak daná suma nie je členená v zmysle spomínaného ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona o spotrebiteľských úveroch. Zmluva neobsahovala priamo v texte štruktúrované spresnenie jednotlivých zložiek danej splátky, a to rozčlenením na istinu, poplatky a úroky, čo malo za následok posúdenie úveru ako bezúročného a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z.).

10. V tejto súvislosti považoval okresný súd vzhľadom na obsah rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-42/15 venovať pozornosť argumentácii tejto súdnej autority, a to v kontexte naznačeného výkladu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. Predovšetkým bolo nevyhnutné posúdiť, či závery prijaté Súdnym dvorom EÚ vo vzťahu k otázke štruktúry splátok v zmluve o spotrebiteľskom úvere možno aplikovať na danú vec.

11. Súdny dvor na základe prejudiciálnych otázok položených Okresným súdom Dunajská streda okrem iného v rozhodnutí uviedol, že článok 10 ods. 2 písm. h/ a i/ Smernice (pozn. Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS) sa majú vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave. 12. Článok 23 Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade, ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 tejto Smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuviedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku.

13. Na tomto mieste sa žiada zdôrazniť, že Súdny dvor EÚ poskytuje výlučne výklad európskej legislatívy, nie vnútroštátneho práva, teda v danom prípade nevykladal zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a jeho relevantné ustanovenia (§ 9), ale smernicu Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS.

14. Niet žiadnych pochybností, o tom, že slovenský zákon ide nad rámec smernice č. 2008/48/ES a celkom jednoznačne požaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere definovala tak splátky istiny, ako aj splátky úrokov a splátky iných poplatkov. Ak by slovenský zákonodarca chcel vyjadriť to isté, čo požaduje smernica č. 2008/48/ES, (ktorá navyše obsahuje požiadavku tzv. úplnej harmonizácie, teda zákaz odchýlenia od ustanovení smernice vo vnútroštátnom práve), je zrejmé, že by použil takú istú terminológiu ako používa smernica. Avšak slovenský zákonodarca takúto terminológiu nepoužil, ale k termínu „splátky“ pridal slová „istiny, úrokov a iných poplatkov“ (§ 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom k 08. 04. 2013). K výkladu tohto ustanovenia zákona existuje konštantná judikatúra slovenských súdov, v zmysle ktorej sa má toto ustanovenie vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa úver v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch považuje za bezúročný a bez poplatkov.

15. Smernica EÚ, ktorá bola zjavne implementovaná do nášho právneho poriadku nad jej rámec a v rozpore s ustanovením o úplnej harmonizácii, nemôže mať priamy účinok, teda zakladať práva a povinnosti priamo sporovým stranám - pôsobiť horizontálne. Teória a prax Súdneho dvora EÚ vychádza z premisy, že takáto situácia môže následne viesť k použitiu tzv. eurokonformného výkladu vnútroštátnej normy (tzv. nepriamy účinok smernice), ktorý má však svoje medze už judikované rovnako Súdny dvorom EÚ.

16. V zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ je rozsah nepriameho účinku smerníc spočívajúci v eurokonformnom výklade vnútroštátnej regulácie vyjadrený jednak právom EÚ, jednak právom vnútroštátnym. Spolupôsobenie týchto dvoch právnych poriadkov sa prejavuje nasledovne: musí ísť o výklad v čo najväčšej možnej miere v zmysle znenia a účelu/cieľa smernice, musí ísť o výklad za použitia vnútroštátnym poriadkom a probovaných výkladových metód (jazykovým logicky, systematickým, historickým, teleologickým výklad), nesmie sa jednať o výklad contra legem a nesmú byť porušené všeobecné právne zásady.

17. Súdny dvor medze nepriameho účinku smernice prehľadne zhrnul vo veci Adeneler, C-212/04 zo 4. júla 2006, keď uviedol, že „povinnosť vnútroštátneho sudcu odvolávať sa na obsah smernice pri výklade a uplatňovaní relevantných ustanovení vnútroštátneho práva je obmedzená všeobecnými zásadami práva, najmä právnou istotou a zákazom retroaktivity, a nemôže slúžiť ako základ pre výklad contra legem vnútroštátneho práva“.

18. Vzhľadom na explicitné znenie zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v časti povinnosti členenia splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov, ak by vnútroštátny súd po rozsudku Súdneho dvora EÚ C 42-15 vložil toto ustanovenie eurokonformne tak, že zmluva nemusí obsahovať členenie splátok na splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne v otázke, kedy je zmluva o úvere bezúročná a bez poplatkov, doslova by „zlomil“ vnútroštátne právo a toto vnútroštátne právo by nahradil smernicou EÚ (čo je postup typický pre priamy účinok). Nakoľko sa ale jedná o spory medzi jednotlivcami, priamy účinok smernice je vylúčený (teda môžeme uvažovať iba o účinku nepriamom) a naznačený postup nebude možný, pretože by sa jednalo o výklad práva contra legem.

19. Žiada sa uviesť, že výklad zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch nemôže narúšať všeobecné právne zásady, najmä zásadu právnej istoty. Pojem právnej istoty je v slovenskom Civilnom sporovom poriadku vyjadrený v článku 2 ods. 2 ako „stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo“. Ustálená judikatúra slovenských súdov podala (a aj podáva) stabilný výklad ustanovenia zákona ohľadom potreby štruktúrovania splátok spotrebiteľského úveru (napr. rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/642/2014, rozsudky Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/256/2013, sp. zn. 6Co/30/2017, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/21/2015, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/243/2014, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici

sp. zn. 12Co/47/2015) a na jej prelomenie niet žiadneho dôvodu. Na to, aby bolo možné vykladať zákon v súlade so smernicou, by bolo potrebné zákon č. 129/2010 Z. z. novelizovať a zosúladiť s textom smernice, inak by sa jednalo o výklad práva contra legem a bola by porušená zásada právnej istoty.

20. Vzhľadom na uvedené závery, keďže okresný súd považoval poskytnutý spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov, priznal žalobcovi len nezaplatenú časť istiny v sume 369,31 eur (pôžička v sume 800,- mínus zaplatená suma 430,69 eur).

21. Vzhľadom na to, že si žalobca uplatnil v spore aj úroky z omeškania, postupoval okresný súd v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 a priznal žalobcovi aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške platnej v prvý deň omeškania, t.j. 5,05% ročne od 30. 10. 2014 do zaplatenia.

22. Na záver považuje súd za potrebné poznamenať, že aj napriek tomu, že dotknutá zmluva uvádzala pri mene žalovanej aj jej IČO, z čoho žalobca vyvodzoval skutočnosť uzavretia zmluvy s podnikateľkou, daný údaj nebol pre posúdenie veci rozhodujúci. Pre hodnotenie úveru ako spotrebiteľského boli podstatné ďalšie náležitosti zmluvy, ktoré zjavne indikovali jej spotrebiteľský charakter. V časti „Osobné údaje o klientovi“ sa totiž uvádza nielen IČO žalovanej, ale aj „Typ klienta - zamestnanec“ a v časti „Údaje klienta o zamestnaní a finančnej situácii“ dokonca zmluva určuje mesačný príjem žalovanej v sume 423,- eur mesačne, ktorá skutočnosť zrejme znamenala postup žalobcu v zmysle § 7 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Dokonca Všeobecné ustanovenia zmluvy výslovne deklarujú skutočnosť, že daná zmluva sa spravuje Zákonom o spotrebiteľských úveroch, s čím korešponduje časť III. Zmluvy obsahujúca jednotlivé povinné náležitosti vyžadované spomínaným predpisom. Okresný súd mal za to, že daná zmluva vykazuje všetky podstatné znaky spotrebiteľského kontraktu, v porovnaní s čím mal údaj o „IČO“ len marginálny význam. Aj v prípade pochybností o tom, či ide o spotrebiteľskú zmluvu (vzťah) mal dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ (veriteľ), a to najmä s ohľadom na vyššie uvádzané znaky výrazne definujúce zmluvu ako zmluvu v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z.

23. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 CSP, pričom vychádzal z čiastočného úspechu žalobcu v spore. Tento dosiahol úspech v rozsahu 56,83%, úspech žalovanej dosiahol 43,17%, z čoho treba vyvodiť, že čistý úspech žalobcu predstavoval 13,66%. O výške náhrady trov konania rozhodne vyšší súdny úradník súdu prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní od jeho doručenia odvolanie na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Podľa § 363 CSP, sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.